

KONWENCJA

o rozstrzygnięciu w drodze arbitrażu sporów cywilnoprawnych wynikających ze stosunków współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej, podpisana w Moskwie dnia 26 maja 1972 r.

Dz.U. z 1974 r. Nr 7, poz. 37

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 26 maja 1972 roku została sporządzona w Moskwie Konwencja o rozstrzygnięciu w drodze arbitrażu sporów cywilnoprawnych wynikających ze stosunków współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

Przekład

KONWENCJA

o rozstrzygnięciu w drodze arbitrażu sporów cywilnoprawnych wynikających ze stosunków współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej

Rządy Ludowej Republiki Bułgarii, Węgierskiej Republiki Ludowej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Mongolskiej Republiki Ludowej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Socjalistycznej Republiki Rumunii, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej

kierując się dążeniem do zapewnienia warunków prawnych sprzyjających dalszemu pogłębianiu i doskonaleniu wzajemnej współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej,

wychodząc z założenia, że należyte rozstrzygnięcie spornych spraw powstających w toku realizacji tej współpracy sprzyja jej pomyślnemu rozwojowi,

biorąc pod uwagę, że działające w ich Państwach sądy arbitrażowe wykazały swoją przydatność, jako skuteczne narzędzie rozstrzygania sporów, związanych z operacjami handlu zagranicznego oraz

w celu jeszcze szerszego wykorzystania tych sądów arbitrażowych przez poddanie ich właściwości sporów cywilnoprawnych wynikających ze stosunków we wszystkich dziedzinach współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej,

uzgodniły co następuje:

Artykuł I

1. Wszelkie spory między organizacjami gospodarczymi, wynikające z umownych i innych stosunków cywilnoprawnych, powstających między nimi w toku współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej Państw uczestniczących w niniejszej Konwencji, podlegają rozpoznaniu w drodze arbitrażu, z wyłączeniem tych sporów spod właściwości sądów państwowych.
2. Przez stosunki, o których mowa w ustępie 1, rozumie się zarówno stosunki z umów sprzedaży towarów, umów o specjalizacji i kooperacji w produkcji, umów o dzieło, umów o wykonanie prac budowlanych, montażowych, projektowych, poszukiwawczych, naukowo-badawczych, projektowo-konstrukcyjnych i eksperymentalnych, umów o transportowe, spedycyjne i inne usługi, jak i inne stosunki cywilnoprawne, powstające w toku współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej Państw uczestniczących w niniejszej Konwencji.
3. Przez organizacje gospodarczej w niniejszej Konwencji rozumie się mające siedzibę w różnych Państwach uczestniczących w niniejszej Konwencji przedsiębiorstwa, trusty, zjednoczenia, kombinaty, centralne zarządy (zarządy), działające na zasadach rozrachunku gospodarczego, a także instytuty naukowo-badawcze, biura projektowe i konstrukcyjne i inne tego rodzaju organizacje, będące podmiotami prawa cywilnego.

Artykuł II

1. Spory określone w artykule I podlegają rozpoznaniu przez sąd arbitrażowy przy izbie handlowej w Państwie, na którego terytorium ma siedzibę pozwany, albo jeżeli strony tak się umówią – w Państwie trzecim uczestniczącym w niniejszej Konwencji.

2. Jeżeli do rozpoznawania określonych rodzajów sporów istnieją w Państwach uczestniczących w niniejszej Konwencji specjalistyczne sądy arbitrażowe, to za obopólną zgodą stron będą one rozpoznawane przez te sądy.
3. Powództwo wzajemne i roszczenie o potrącenie, wynikające z tegoż stosunku prawnego co powództwo główne, podlegają rozpoznaniu przez ten sam sąd arbitrażowy, który rozpoznaje powództwo główne.

Artykuł III

1. Nie podlegają rozpoznaniu przez sądy arbitrażowe roszczenia dotyczące obowiązku zawarcia umowy bądź też przyjęcia poszczególnych warunków umowy.
2. Postanowienie ustępu 1 niniejszego artykułu nie narusza właściwości sądu arbitrażowego do rozpoznania roszczeń strony poszkodowanej o zapłatę kary przewidzianej za naruszenie umowy o zawarcie umowy w przyszłości albo o wynagrodzenie szkody wyrządzonej przez takie naruszenie.

Artykuł IV

1. Orzeczenia sądów arbitrażowych wymienionych w artykule II ustęp 1 są ostateczne i obowiązujące. Strony sporu wykonują je dobrowolnie.
2. Orzeczenia te uważa się za uznane bez dalszego postępowania; podlegają one wykonaniu w każdym z Państw uczestniczących w niniejszej Konwencji w tym samym trybie, co prawomocne orzeczenia państwowych sądów Państwa, w którym mają one być wykonane.
3. Postanowienia ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do ugód, zatwierdzonych przez sąd arbitrażowy.
4. Postanowienia ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu odnoszą się także do orzeczeń specjalistycznych sądów arbitrażowych, wymienionych w artykule II ustęp 2 niniejszej Konwencji, oraz do ugód, zatwierdzonych przez specjalistyczny sąd arbitrażowy, jeżeli ustawodawstwo Państwa, w którym ma swoją siedzibę taki sąd arbitrażowy, nie stanowi inaczej.

5. Nie wykonane dobrowolnie orzeczenia sądów arbitrażowych, wymienionych w artykule II niniejszej Konwencji, i ugody zatwierdzone przez te sądy, mogą być przedłożone do wykonania przymusowego w ciągu 2 lat. Ten termin przedawnienia liczy się od dnia doręczenia orzeczenia arbitrażowego stronie żądającej wykonania, a w razie wysłania orzeczenia pocztą – od daty stempla urzędu pocztowego na potwierdzeniu przyjęcia listu poleconego do wysłania. W odniesieniu do ugody wymieniony okres czasu liczy się od dnia zawarcia ugody.

Artykuł V

1. Właściwy sąd Państwa, w którym dochodzi się wykonania, może odmówić spowodowania wykonania orzeczenia arbitrażowego tylko w przypadku:
  - a) jeżeli orzeczenie zostało wydane z naruszeniem zasad właściwości, ustanowionych przez niniejszą Konwencję, albo
  - b) jeżeli strona, przeciwko której zapadło orzeczenie arbitrażowe, udowodni, że była pozbawiona możliwości obrony swoich praw w wyniku naruszenia zasad postępowania arbitrażowego lub na skutek innych okoliczności, którym nie mogła zapobiec ani też o których nie mogła zawiadomić sądu arbitrażowego, albo
  - c) jeżeli strona, przeciwko której zapadło orzeczenie arbitrażowe, wykazała, że to orzeczenie zgodnie z ustawodawstwem Państwa, w którym zostało wydane, zostało uchylone albo że jego wykonanie zostało zawieszona.
2. W razie odmowy spowodowania wykonania orzeczenia arbitrażowego z przyczyn wymienionych w punktach „a” i „b” ustępu 1 niniejszego artykułu strona, na której rzecz było ono wydane, ma prawo wnieść nowe powództwo oparte na tej samej podstawie do właściwego organu w ciągu trzech miesięcy, licząc od dnia uprawomocnienia się postanowienia o takiej odmowie.

Artykuł VI

1. W sprawach uregulowanych niniejszą Konwencją w stosunkach między Państwami uczestniczącymi w niej nie mają zastosowania postanowienia wcześniej zawartych między nimi dwustronnych i wielostronnych umów, z wyjątkiem umów, na mocy

których poszczególne kategorie sporów cywilnoprawnych poddane są wyłącznej właściwości określonych organów.

2. Niniejsza Konwencja nie ma zastosowania także do sporów cywilnoprawnych, które zgodnie z ustawą krajową, obowiązującą w chwili podpisania Konwencji, podlegają wyłącznej właściwości organów sądowych lub innych organów państwowych.

Artykuł VII

Niniejsza Konwencja nie dotyczy spraw będących w toku w dniu wejścia jej w życie.

Artykuł VIII

1. Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji przez Państwa, które ją podpisały. Dokumenty ratyfikacyjne będą złożone na przechowanie w Sekretariacie Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, który będzie wykonywał funkcje depozytariusza Konwencji.
2. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie pięćdziesiątego dnia od dnia złożenia depozytariuszowi piątego dokumentu ratyfikacyjnego.
3. W stosunku do Państw, których dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone depozytariuszowi po wejściu w życie niniejszej Konwencji, wejdzie ona w życie pięćdziesiątego dnia od dnia złożenia depozytariuszowi ich dokumentów ratyfikacyjnych.

Artykuł IX

1. Po wejściu w życie niniejszej Konwencji mogą do niej przystąpić, za zgodą Państw w niej uczestniczących, inne państwa przekazując depozytariuszowi dokumenty przystąpienia. Przystąpienie uważa się za wiążące po upływie pięćdziesięciu dni od dnia otrzymania przez depozytariusza ostatniego zawiadomienia o zgodzie na to przystąpienie.
2. Państwo przystępujące do niniejszej Konwencji zawiadamia depozytariusza o tym, który sąd arbitrażowy w tym państwie odpowiadający sądowi arbitrażowemu, określonymu w artykule II ustęp 1 niniejszej Konwencji, będzie rozpoznawał spory, przewidziane w artykule I tej Konwencji.

Artykuł X

Każde państwo uczestniczące w niniejszej Konwencji może ją wypowiedzieć, zawiadamiając o tym depozytariusza. Wypowiedzenie nabiera mocy po upływie 12 miesięcy od dnia otrzymania tego zawiadomienia przez depozytariusza. Wypowiedzenie Konwencji przez Państwo nie dotyczy spraw, co do których w dniu wejścia w życie wypowiedzenia toczyło się postępowanie zgodnie z niniejszą Konwencją.

Artykuł XI

Depozytariusz będzie niezwłocznie zawiadamiać wszystkie Państwa, które podpisały niniejszą Konwencję i przystąpiły do niej, o dacie złożenia na przechowanie każdego dokumentu ratyfikacyjnego lub dokumentu przystąpienia, o dacie wejścia w życie Konwencji, a także o otrzymaniu przez niego innych zawiadomień, wynikających z niniejszej Konwencji.

Artykuł XII

Depozytariusz niniejszej Konwencji podejmie odpowiednie kroki w celu zarejestrowania Konwencji w Sekretariacie Organizacji Narodów Zjednoczonych zgodnie z jej Kartą.

Artykuł XIII

Niniejsza Konwencja zostaje złożona na przechowanie depozytariuszowi, który roześle należycie uwierzytelnione kopie Konwencji Państwom, które ją podpisały, i Państwom, które do niej przystąpiły.

Sporządzono w Moskwie, dnia 26 maja 1972 r., w jednym egzemplarzu w języku rosyjskim.

(...)